

AKSJON BEDRE ELDREOMSORG 2009

Dato: 27.10.2009

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høring - forslag om endringer i kommunehelsetjenesteloven (khl) § 2-1 om rett til helsehjelp.

Det vises til høringsbrev med forslag om endringer i kommunehelsetjenestelovens (khl) §2-1 om rett til helsehjelp og forslag til en ny forskrift hjemlet i khl §1-3 femte ledd og sosialtjenesteloven (soltjl.) § 4-6 om en verdig eldreomsorg. Departementet ønsker med dette å presisere innholdet i begrepet "nødvendig helsehjelp" ved å fremheve begrepet "verdighet" som et grunnleggende element i helsetjenesten. Det hevder at forslagene innebærer en presisering av forståelsen av rettigheten til tjenestetilbudet til eldre. Videre hevdes at med dette vil eldres rettstilstand styrkes og dermed medføre et forsterket tjenestetilbud til denne brukergruppen.

De samarbeidende organisasjoners uttalelse til høringen kan oppsummeres i følgende punkter:

Generelle kommentarer:

Vi er enig i at det er nødvendig å presisere innholdet i begrepet "nødvendig helsehjelp". Forskning gjennom flere år har vist at mange hjelpetrequende eldre ikke får dekket grunnleggende behov som tilstrekkelig ernæring, normal søvnrytme, rimelig grad av hygiene, fysisk og psykisk aktivitet, og for sykehjemsbeboere rimelig grad av legehjelp og rehabilitering. Omfanget og standarden på den helsehjelp som gis er svært forskjellig og avhenger av hvor i landet man bor. Dette bekreftes også av Administrativ rapport 1 2009 Riksrevisjonenes undersøkelse av kvalitet og samarbeid i pleie- og omsorgstjenesten til eldre. Videre har vi merket oss at man nå vil måtte forholde seg til to sett forskrifter.

Vurdering:

Endringen i loven er et tillegg til § 2-1 i gammel lovtekst og er ment å ha to funksjoner: Den skal presisere

1. retten til et tjenestetilbud
2. tjenestetilbudets kvalitet (verdighet).

I samsvar med disse intensjonene er det utarbeidet forslag til en supplerende forskrift.

AKSJON BEDRE ELDREOMSORG 2009
c/o ELDREAKSJONEN, Nordstrandveien 9, 1170 Oslo
e-post: sekretariatet@eldreaksjonen.no

Tlf. 911 09 263

Andre kontakter:

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL):

Norsk Pensjonistforbund:

Norske Kvinners Sanitetsforening (NKS):

Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo:

Stig Terje Tolo , M 99 22 56 12

Anne Hanshus, M 45 03 02 19

Jan Monsbakken, M 95 20 94 30

Guðmund Fosse, M 99 51 26 88

1. Retten til tjenestetilbudet: § 2-1 sier at enhver har rett til et verdig tjenestetilbud. Denne retten er meningsløs hvis ikke mottaker og tilbyder vet hva retten egentlig handler om. Vi vil i den forbindelse vise til eksisterende lov som sier at "enhver har rett til nødvendig helsehjelp". Med en lite presis kvalitetsforskrift (FOR 2003-06-27 nr 792) har dette gitt svært ulik og til dels mangelfull helsehjelp rundt om i kommunene. Mange uheldige tilfeller har vært avdekket.

Vår konklusjon på dette punkt er at dersom en ny lovparagraf - slik den her er formulert - skal få noen betydning, må den følges av en meget presis forskrift som nøyaktig forteller hvilken kvalitet på tjenestene mottaker og tilbyder skal forholde seg til.

2. Tjenestetilbudets kvalitet: En sammenlikning mellom de to forskriftene viser at de punkt for punkt er nærmest identiske. Se vårt vedlagte oppsett. Kritiske forhold som nevnt ovenfor er fortsatt like upresist formulert og gir dermed ikke brukerne noen sikkerhet for kvaliteten på tilbudet. Den gir heller ikke kommunene mulighet til å planlegge og budsjettere i samsvar med de krav som bør forventes.

Spesielt vil vi nevne følgende:

- Den nye forskriften mangler to vesentlige punkter: Retten til nødvendige tiltak tilrettelagt for personer med demens og andre som selv har vanskelig for å formulere sine behov, og retten til tannbehandling og munnhygiene.
- Den nye forskriftens formulering "retten til en riktig og forsvarlig boform ut fra den enkeltes behov og tilstand" er vag. Det er ikke presisert verken hvordan eller hvem som skal vurdere den enkeltes behov og hva som er forsvarlig. Den enkelte kommune kan fortsatt tolke lov og forskrifter slik det passer med deres økonomi og prioriteringer.

Konklusjon:

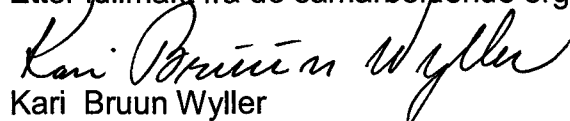
Dersom man ønsker en bedre og mer verdig eldreomsorg med like rettigheter for alle – uavhengig av bosted – må regelverket gjøres svært mye tydeligere. Departementets forslag innebærer ingen avgjørende forbedring av dagens situasjon.

To forskrifter vil dessuten skape forvirring, ikke minst for dem som skal praktisere disse.

De samarbeidende organisasjoner legger ved vårt manifest og vårt **FORSLAG TIL NY KVALITETFORSKRIFT** som et konkret innspill til hvordan vi mener at man må gå fram for å styrke kapasitet og kvalitet i eldreomsorgen.

Vi ber også om et møte med departementet for å utdype våre synspunkter i denne saken.

Etter fullmakt fra de samarbeidende organisasjonene

Kari Bruun Wyller
Sekretariatsleder

Vedlegg:

Vårt forslag til ny forskrift
Vår sammenlikning mellom forskriftene
Vårt manifest.